

Knæk læsekoden

Barnets læseundervisning er en sag for skolen. Men lige så vigtig for barnets læseudvikling er den støtte, som barnet kan få af andre i sine omgivelser. Læsning er ikke bare en skoleaktivitet, men et redskab til brug gennem hele livet, og når de voksne omkring barnet skaber fælles opmærksomhed på læsningen, får barnet en oplevelse af sammenhæng mellem skolelivet og fritidsliv. Forskning viser at læsekompetence styrkes væsentligt, hvis barnet tidligt i sit liv stifter bekendtskab med skriftsproget. De fleste børn knækker læsekoden i løbet af 1. – 2. kl. At knække læsekoden vil sige, at barnet er i stand til at bruge bogstavernes lyde, når han/hun læser og skriver.

Læsning i skoledelen

Alle skolens elever læser hver dag mindst 20 min. En vigtig faktor her er, at eleven får ro og tid til at læse i bøger, der passer til elevens læseniveau – både højt og stille læsning, skøn- og faglitteratur, læsning i alle fag. Der vil være forskellige læseaktiviteter. Det kan være på tværs af klasser, alder og køn.

Nøgleordene er:

Fordybelse, oplevelser, viden, fællesskab, motivation og dermed øget mulighed for at styrke den enkelte elevs læsekompetence.

Læseløft/kursus

Tilbydes elever der skønnes at have behov. Målet er at eleven bliver sikker i bogstavlyde, store bogstaver og små bogstaver.

Eleven skal også gerne tilegne sig funktionelle læsestrategier, som kan anvendes til læsning af ukendte ord.

Læsepatrulje

Elever fra 3. årgang, der er eller har været på læseløft, inspirerer de små.

Børnehaveklassen

Nye forenklede mål: Sproget er et centralt område. Kvalificeret brug af sproget, styrker elevens forståelse. Faglig viden kræver fagligt sprog.

Når barnet skal lære at læse, er det en fordel at have: **Et godt talesprog, ordforråd og en god sprogforståelse.**

Afkode og forstå

Der er først tale om egentlig læsning, når barnet både kan afkode og forstå det læste.

I børnehaveklassen arbejdes der med "Sproglig opmærksomhed" herunder:

- Bogstavlyd-forbindelse (navn, form, lyd)
- Fonologisk opmærksomhed. Lydmetoden er et fast element.
- Rim og remser
- Enkeltlyde, stavelser, hele ord, sætninger
- Distinkthed (tydelig udtale af ord)
- Samtale og fortælling – sprog og ordforråd
- Oplæsning, storebogslæsning

- læringsspil, leg og bevægelse

- Elevens egen læsning herunder: Legelæsning, logografisk læsning, alfabetisk læsning.
- Skriveaktiviteter, der understøtter læseudviklingen, f.eks. legeskrivning af småord og småhistorier, børnestavning.
- Anvendelse af IT programmer og Apps
- Faglig læsning
- Genrelæsning
- Kommende dansk lærer har en time i børnehaveklassen og deltager ved skolehjem samtalen i foråret
- Aktiv inddragelse af læsevejleder

Læseboost

Børnehaveklassen har fokus på ord

og begreber, samtale om billeder, højtlesning og stillelæsning, dialog og læseaktiviteter sammen med jævnaldrende og ældre elever.

Børnestavning

Barnet skriver ordet ligesom de selv mener, det skal skrives. De bruger bogstavlyde eller det de kan huske. Den voksne må ikke rette i starten, kun rose. Senere hjælpes man ad til at opnå det rigtige.

Test/evaluering

Efterår: Sprogvurdering med rim, sprogforståelse, bogstavkendskab og forlyd samt ordblinde risikotest.

Læsning i hjemmet/fritiden

- Gå på biblioteket og vælg en bog sammen
- Læs højt for dit barn det giver rare oplevelser og mulighed for samtaler
- Tal sammen om bogens billeder og handling
- Lær nye ord og snak om ordenes betydning. Et godt ordforråd er en fordel for barnet, når det skal lære at læse.
- Lad barnet digte videre på historien
- Lad barnet finde kendte bogstaver og ord i teksten.

Læsning og skrivning understøtter hinanden:

Sammen med dit barn kan du læse og skrive: indkøbssedler, ønskesedler,

Postkort, breve, sms'er. Læse undertekster på TV, skilte og reklamer, tekst til tegninger, hvilken bogstavlyd starter med – udvid med anden og tredje bogstavlyd osv. Leg rimelege, apps med læsning m.m.

Brug måltider til familiesnak uden TV og mobil.

Motorikken er vigtig – finmotorik og læsning bruger samme nervebaner. Vær obs på et rigtigt greb om blyant.

Gode råd når barnet læser for dig

- Vis interesse for at høre hvor godt dit barn kan læse.

- Tal om hvad bogen handler om, **før under og efter** den læses. Brug billeder til at danne forståelse
- Læs evt. først teksten højt for barnet. Det giver forståelse og skaber interesse
- Hvis et ord bliver ved med at drille efter at barnet har forsøgt at bruge lydene, så læs ordet op, så barnet kan komme videre
- Afbryd kun dit barn hvis en læsefejl ødelægger meningen med sætningen.
- Husk at **rose og opmuntre**. Det er bedst når begge forældre roser.

Spørg dit barns lærer, hvordan du præcist kan hjælpe dit barn med læselektion.

Læsefolder for 0. – 3. klasse

